

Østre Toten kommune

Sakspapir

Saksgang - styrer, råd og utvalg:	Møtedato	Saknr
Utvalg for samfunnsutvikling - (SAM)	19.08.2020	099/20
Formannskapet - (FSK)	09.09.2020	081/20
Kommunestyret - (KST)	16.09.2020	064/20

Avgjøres av:	Journal-ID:	2020019583
Saksbehandler: Hans-Morten Blikseth	Arkiv:	FE-542

Søknad om tilskudd til utbygging av bredbånd i Østre Toten

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Østre Toten kommune fremmer søknad i 2020 om midler til å støtte utbygging av bredbånd i områder med mangelfull bredbåndsdekning.
2. Til grunn for søknaden legges utbygging av nærmere beskrevne områder i Totenvika, Øverskreien og Kolbu (Kvikstadengen, Møllerhagen mv.).
3. Det bevilges kr 5 mill. i form av kommunalt tilskudd til å støtte utbyggingen. Tilskuddet dekkes over disposisjonsfondet.
4. Rådmannen delegeres myndighet til å vurdere kostnadseffektivitet og nødvendig prioritering og avgrensning av utbyggingsområdene.

Ingress:

Stortinget har for 2020 bevilget kr 75,1 mill. til Innlandet Fylkeskommune (IFK) til bredbåndsbygging. Hensikten med tilskuddet er å bidra til utbygging av bredbånd i geografiske områder som i utgangspunktet ikke er kommersielt lønnsomme å bygge ut. Kommunen har på nytt mulighet til å søke på statlig og fylkeskommunale midler med søknadsfrist 24.08.2020.

Det er et vilkår for å søke og bruke statlige midler at lokale bidrag utgjør minst 25% av de totale prosjektkostnadene. Lokale bidrag kan bestå av støtte fra fylket, kommunen, private aktører og egeninnsats.

Saksopplysninger:

Bakgrunn:

Ordningen med statlig tilskudd til bredbåndsutbygging har tidligere vært forvaltet av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), men er fra 2020 overtatt av fylkeskommunen.

Østre Toten kommune (ØTK), i et samarbeid med Vestre Toten kommune, søkte på tilsvarende midler i 2018 (første gang) og 2019. Status i ØTK er følgende;

2018-søknaden;

ØTK fikk tildelt ca kr 0,4 mill. fra Nkom, kr 2 mill. fra Oppland fylkeskommune og bevilget selv kr 2 mill., totalt ca kr 4,4 mill. disponibelt til å støtte utbygging av bredbånd.

Etter en anbudskonkurranse i regi av anskaffelsesenheten i Gjøvikregionen ble det våren 2020 inngått avtale med Telenor om å bygge fiberbasert bredbånd i et geografisk område i tilknytning til Vestvegen i Kolbu. Området består av ca 170 husstander og skal være ferdig utbygd innen 31.12.2021.

2019-søknaden;

ØTK fikk tildelt ca kr 2 mill. fra Nkom, kr 4 mill. fra Oppland fylkeskommune og bevilget selv kr 4 mill., totalt ca kr 10 mill. disponibelt til å støtte utbygging av bredbånd.

Anbudskonkurransen pågår med tilbudsfrist 03.07.2020 og evalueringen av tilbudene pågår. På bakgrunn av dette forventes det at det blir inngått avtale om utbygging av ytterligere geografiske områder i løpet av høsten 2020. Hvilke områder som blir bygd ut blir klart når resultatet av anbudskonkurransen foreligger. Områdene som i utgangspunktet er prioritert er deler av Vestbygda, deler av Kolbulinna (fra Lena) og Mjøsvegen (hhv. sør og nord for Kapp).

2020-søknaden;

Kommunen har på nytt mulighet til å søke på statlig og fylkeskommunale midler med søknadsfrist 24.08.2020. I tillegg til den statlige bevilgningen på kr 75,1 mill. har Innlandet Fylkeskommune tilsvarende bevilget kr 10 mill.

Nkom sitt dekningskart viser at det fortsatt er behov for å støtte utbygging av bredbånd med tilfredsstillende kvalitet i Østre Toten. Tilfredsstillende kvalitet innebærer bl.a. en minimumshastighet på 30/5Mbit/s med en stabil kvalitet «24/7».

Det er nå mulighet for at de områdene som ble prioritert i fm. 2018-søknaden, men som ikke ble bygd ut, kan omsøkes på nytt. Det foreslås derfor at disse områdene legges til grunn for 2020-søknaden. Dette omfatter områder i Totenvika (sør for Elvlyvegen), Øverskreien og Kolbu (Kvikstadengen, Møllerhagen mv.).

Nærmere beskrivelse av de ulike utbyggingsområdene, dekning mv. finnes på <https://gis.hedmark.org/BredbandInnsyn/>. Løsningen er utviklet av IFK.

Generelt;

Nkom sin siste dekningsundersøkelse (2019) viser at andel husstander med tilbud om høyhastighets bredbånd (min. 100Mbit/s) i Norge er 86%, i Oslo er andelen 98%. I Oppland fylke er andelen 69% (Hedmark 75%), dette er lavest av fylkene i Norge. I Østre Toten hadde 59% av husstandene tilbud om høyhastighets bredbånd.

Tilgang til bredbånd er en forutsetning for å sikre befolkningsutvikling, tjenesteproduksjon og arbeidsplasser. Det er en forutsetning for de fleste bedrifter, for å få utviklet og brukt velferdsteknologi i helsesektoren og for nye formidlingstjenester. God tilgang på bredbånd gir også innbyggerne mulighet til å utføre arbeidsoppgaver hjemmefra og dermed også kunne bo lengre fra arbeidsplassen. Det samme gjelder for skoleelever og studenter.

Østre Toten er en forholdsvis spredtbygd kommune. Dette innebærer at det er ressurskrevende å etablere infrastruktur til alle husstander. Av ressursmessige årsaker vil det derfor ikke være grunnlag for å gi tilbud om fast bredbånd (fiber-) til alle husstander i

kommunen. Imidlertid skjer det en utvikling av teknologien knyttet til trådløst bredbånd.

I forbindelse med 2018-søknaden ble det gitt tilbud om trådløst bredbånd. Den teknologiske løsningen som ble tilbudt ble imidlertid ikke godkjent av Nkom som tilskuddsberettiget, bl.a. tilfredsstilte den ikke kravet om stabil kvalitet på min. 30/5Mbit/s. Dett forventes imidlertid at denne teknologien utvikles videre og vil bli tilskuddsberettiget i fremtiden.

Flere utbyggere har allerede tilbud om trådløst bredbånd (Telenor («Hjemmebredbånd mobil»), Telia («Trådløst bredbånd») m.fl.), men hittil er ikke kommunene blitt tilbudt en løsning som Nkom har godkjent som tilskuddsberettiget.

Telenor har i løpet av 2020 foretatt en vurdering av det mobile 4G-nettet i kommunen. En foreløpig tilbakemelding er at mobildekningen i kommunen vil bli foreslått styrket og at en plan for dette vil foreligge i løpet av høsten 2020. Dette vil medføre at også tilgjengeligheten og kvaliteten på trådløst bredbånd blir bedre. Denne styrkingen vil også være en fordel ved overgangen til neste generasjons mobilteknologi (5G). Nasjonalt er 5G-utbyggingen startet opp, men de konkrete planene for Østre Toten er ikke kjent (tidsplan, dekning mv.).

Foreløpig er det ikke kjent om kommunen vil bli utfordret på å økonomisk støtte en slik utbygging/styrking av mobilnettet, foreløpige signaler innebærer at vi ikke vil bli det.

Østre Toten kommune;

Det er ikke en lovpålagt oppgave for en kommune å bygge ut bredbånd, dette er i Norge overlatt til kommersielle aktører (Telenor, Eidsiva Bredbånd, Viken fiber m.fl.). Men på grunn av den betydningen som tilgangen på bredbånd har for samfunnet, bevilger det offentlige midler for å støtte de kommersielle aktørene til å bygge ut områder som i utgangspunktet ikke er kommersielt lønnsomme å bygge ut. Derfor bevilger både staten, fylkeskommunen og mange kommuner midler til dette.

De siste årene er tilgangen på ulike former for bredbånd i Østre Toten blitt styrket også uavhengig av offentlig støtte, basert kun på kommersielle betingelser.

Kommunestyret vedtok 17.10.2018 «*Bredbåndsstrategi for Østre Toten kommune*». Her er det bl.a. vedtatt følgende målsettinger;

- *Alle husstander/virksomheter skal ha tilbud om bredbånd med hastighet min. 30Mbit/s.*
- *Innen 2025 skal 80% av alle husstander/virksomheter ha tilbud om bredbånd med hastighet min. 100Mbit/s. Det vil si høyhastighets bredbånd.*

Under tiltak og virkemidler er bl.a. følgende vedtatt;

- *Kommunen skal hvert år i planperioden vurdere å bevilge støttebeløp til kommunal medfinansiering i bredbåndsprosjekter, primært fiberutbygging.*
- *Kommunen skal bidra til at det søkes annen offentlig støtte til bredbåndsutbygging.*

Videre vedtok kommunestyret 11.12.2019 i forbindelse med behandlingen av *Styringsdokument 2020 – Handlingsprogram og økonomiplan 2020 -2023 med budsjett 2020* følgende;

- *Bredbåndsutbygging skal fortsatt prioriteres og søkes tilskudd til som foregående år. Ved godkjente tilskudd skal kommunen tilføre sin andel gjennom bruk av disposisjonsfond.*

I samme sak er det beskrevet under samfunnsområdet «Kommunikasjon og samferdsel»: Strategier 2020 -2023;

Ta en aktiv rolle i utbygging av bredbånd og andre telekommunikasjoner i kommune

Arbeidet i 2020;

Følge opp og iverksette utbygging av bredbånd innenfor rammen av de statlige, fylkeskommunale og kommunale bevilgninger.

Søknaden for 2020:

Det er et vilkår for å søke og bruke statlige midler at lokale bidrag utgjør minst 25% av de totale prosjektkostnadene. Lokale bidrag kan bestå av støtte fra fylket, kommunen, private aktører og egeninnsats.

For 2020 anbefales det å søke om igjen for de 3 områdene som opprinnelig ble prioritert, men ikke utbygd, i fm. 2018-søknaden. Dette er områdene Totenvika (fra Elvlyvegen og sørover), Øverskreien og et område i Kolbu (Kvikstadengen, Møllerhagen mv.). Områdene omfatter totalt ca 467 husstander. Utstrekningen av områdene er begrenset noe for å redusere utbyggingskostnadene, men samtidig gi flest mulig husstander tilbud om bredbånd.

I tillegg er det definert 3 opsjonsområder med ytterligere ca 96 husstander.

Total utbyggingskostnad, basert på tilbudene fra utbyggerne i 2018, er foreløpig anslått til ca kr 32,5 mill. Hvis en forutsetter en egenandel på ca kr 10' pr husstand (563 husstander) utgjør dette ca kr 5,6 mill. Hvis kommunen bevilger et tilsvarende beløp (ca kr 5 mill.) vil dette utgjøre et lokalt bidrag på ca 30% av de totale prosjektkostnadene.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at Østre Toten kommune også i 2020 fremmer søknad om statlige og fylkeskommunale midler til å støtte utbygging av bredbånd i områder med mangelfull bredbåndsdekning. Som del av lokalt bidrag (egenfinansiering) anbefales det å bevilge kr 5 mill. i form av kommunalt tilskudd til å støtte utbyggingen.

19.08.2020 Utvalg for samfunnsutvikling - (SAM)

Behandling i møte:

Avstemning:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

SAM- 099/20Vedtak:

1. Østre Toten kommune fremmer søknad i 2020 om midler til å støtte utbygging av bredbånd i områder med mangelfull bredbåndsdekning.
2. Til grunn for søknaden legges utbygging av nærmere beskrevne områder i Totenvika, Øverskreien og Kolbu (Kvikstadengen, Møllerhagen mv.).
3. Det bevilges kr 5 mill. i form av kommunalt tilskudd til å støtte utbyggingen. Tilskuddet dekkes over disposisjonsfondet.
4. Rådmannen delegeres myndighet til å vurdere kostnadseffektivitet og nødvendig prioritering og avgrensning av utbyggingsområdene.

09.09.2020 Formannskapet - (FSK)

Behandling i møte:

Avstemning:

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

FSK- 081/20Vedtak:

1. Østre Toten kommune fremmer søknad i 2020 om midler til å støtte utbygging av bredbånd i områder med mangelfull bredbåndsdekning.
2. Til grunn for søknaden legges utbygging av nærmere beskrevne områder i Totenvika, Øverskreien og Kolbu (Kvikstadengen, Møllerhagen mv.).
3. Det bevilges kr 5 mill. i form av kommunalt tilskudd til å støtte utbyggingen. Tilskuddet dekkes over disposisjonsfondet.
4. Rådmannen delegeres myndighet til å vurdere kostnadseffektivitet og nødvendig prioritering og avgrensning av utbyggingsområdene.

16.09.2020 Kommunestyret - (KST)

Behandling i møte:

Avstemning:

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

KST- 064/20Vedtak:

1. Østre Toten kommune fremmer søknad i 2020 om midler til å støtte utbygging av bredbånd i områder med mangelfull bredbåndsdekning.
2. Til grunn for søknaden legges utbygging av nærmere beskrevne områder i Totenvika, Øverskreien og Kolbu (Kvikstadengen, Møllerhagen mv.).
3. Det bevilges kr 5 mill. i form av kommunalt tilskudd til å støtte utbyggingen. Tilskuddet dekkes over disposisjonsfondet.
4. Rådmannen delegeres myndighet til å vurdere kostnadseffektivitet og nødvendig prioritering og avgrensning av utbyggingsområdene.